

Kozarci za med slovenskega porekla – trn v peti letošnji čebelarški sezoni

Tina Žerovnik,

Svetovalka za ekonomiko čebelarstva, JSSČ
tina.zerovnik@czs.si

Leta 2008 smo slovenski čebelarji dobili svoj prvi zaščiteni kozarec za med slovenskega izvora v velikosti 720 ml. Kasneje sta se velikemu kozarcu v letu 2009 pridružila še manjša kozarca v velikosti 370 in 212 ml ter v letu 2012 kozarec za 110 ml, ki ga je kasneje nadomestil manjši kozarec v velikosti 98 ml. Namen kozarcev za med, ki je pridelan v Sloveniji, je že na prvi pogled razlikovati kakovostni slovenski med od drugega, večinoma uvoženega medu, ki se pojavlja na nakupovalnih policah.

Letos prihaja do za čebelarje neljube situacije, ko na trgu občasno ni možno kupiti kozarcev za

slovenski med v velikosti 720 ml. Pomanjkanje kozarcev predstavlja težavo pri komunikaciji s potrošniki, ki so vajeni kozarcev za med slovenskega porekla, saj prodaja čebeljih pridelkov in izdelkov iz čebeljih pridelkov v drugačnih embalažah vzbuja dvom glede porekla vsebine v kozarcu.

Kdo lahko dobavlja kozarce

Kozarec za med slovenskega porekla je modelno zaščiten pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Nosilka in lastnica zaščite je Čebelarstva zveza Slovenije. Ta na podlagi javnega razpisa izbere koncesionarja, ki mu daje na podlagi pisne pogodbe pravico do izdelave, dobave in distribucije kozarcev za med slovenskega porekla.

Koncesionar za dobavo kozarcev za med slovenskega porekla, ki je ob prijavi na razpis izpolnjeval pogoje za dodelitev koncesije, je podjetje Stenko, d. o. o.

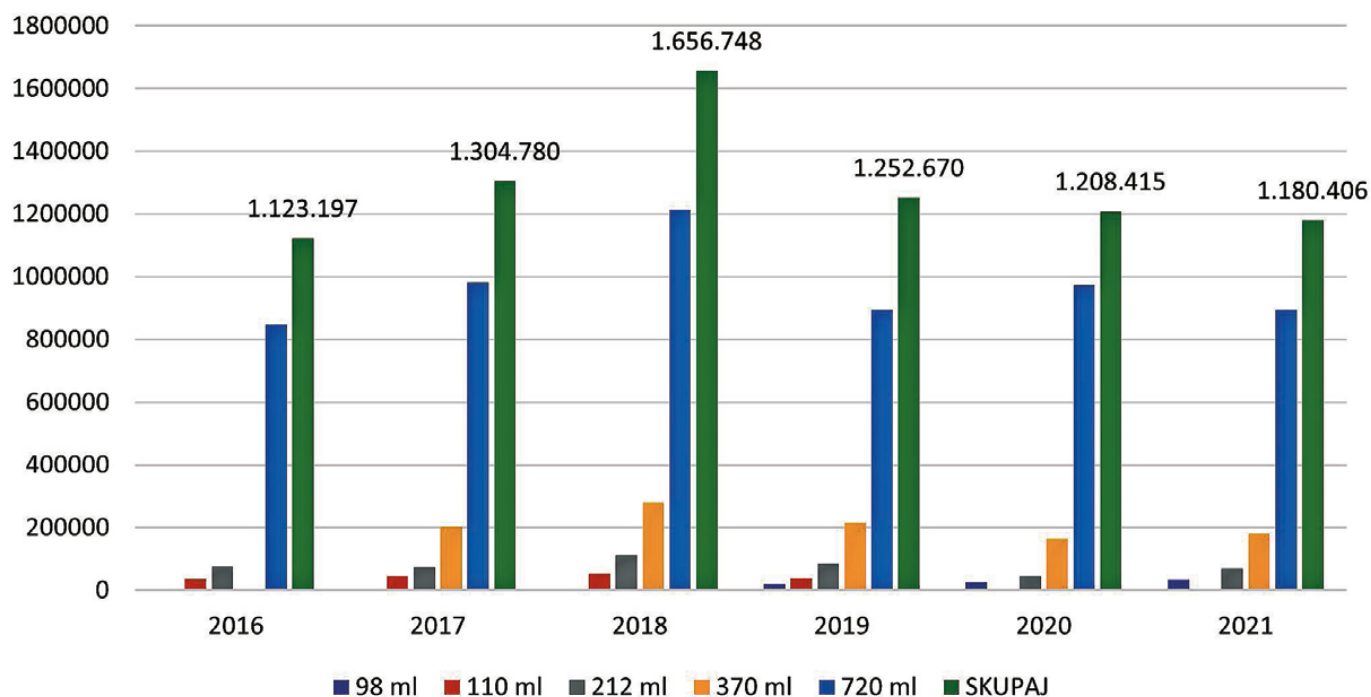
Stanje v letu 2022

V povezavi s pomanjkanjem kozarcev za med slovenskega porekla smo se obrnili na koncesionarja. Podjetje Stenko, d. o. o., pojasnjuje, da kozarcev za med slovenskega porekla primanjkuje zaradi zmanjšane ponudbe na trgu stekla, ki je posledica vojne Rusije z Ukrajino, na drugi strani pa se povpraševanje čebelarjev zaradi razmeroma dobre čebelarške sezone v primerjavi s prejšnjimi leti in informacije o pomanjkanju kozarcev povečuje.

Kozarci za med slovenskega porekla, vir: arhiv ČZS

Prodaja kozarcev za med slovenskega porekla čez leta

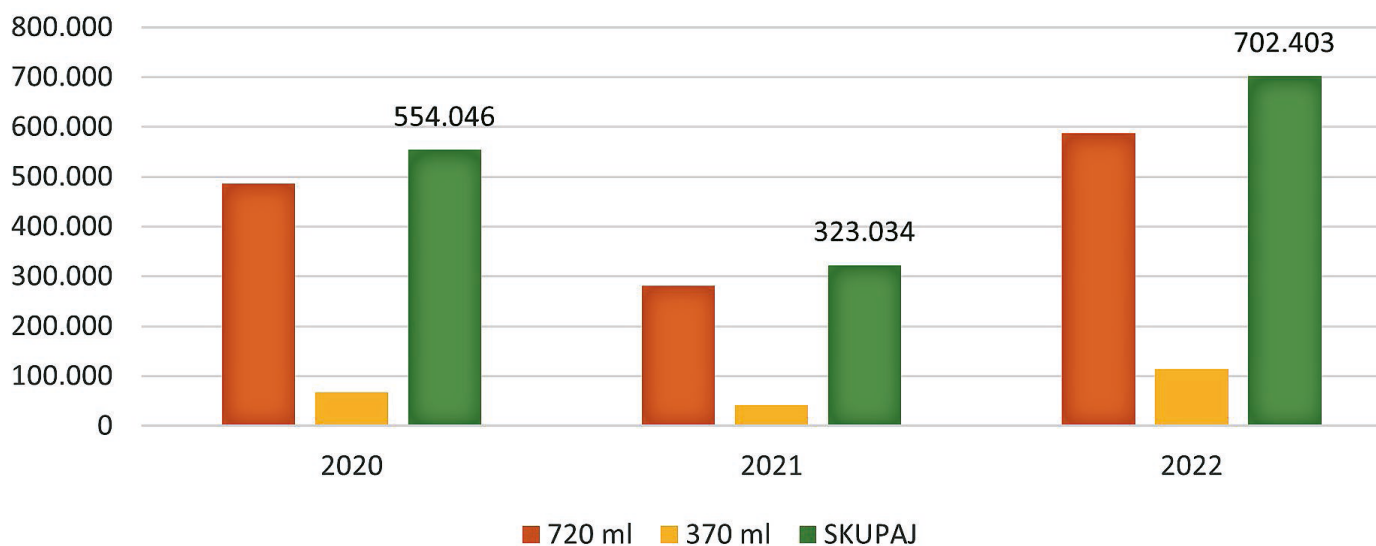
Graf1: Število prodanih kozarcev za med slovenskega porekla med letoma 2016 in 2021, vir: Stenko, d. o. o.

Kozarce za med slovenskega porekla proizvaja švicarsko podjetje Vetropack Holding Ltd, ki je vodilni proizvajalec steklene embalaže v Evropi. S približno

4000 zaposlenimi upravlja osem steklarn v Švici, Avstriji, Češki, Hrvaški, Slovaški, Ukrajini, Italiji in Republiki Moldaviji. Zaradi vojaških dejavnosti in škode na

tovarni v ukrajinskem Gostomelu so bili tam v maju primorani ustaviti proizvodnjo. Iz tega lahko sklepamo, da obstaja možnost zamud pri dobavi, česar pa pri

Število prodanih kozarcev za med slovenskega porekla do 30. junija v tekočem letu

Graf2: Število prodanih kozarcev za med slovenskega porekla do 30. junija v tekočem letu, vir: Stenko, d. o. o.

izjavi za javnost podjetja Vetropack Holding Ltd z dne 18. maja 2022 ni razvidno.

V podjetju Stenko, d. o. o., navajajo, da pri poslovanju z večjimi podjetji, kot je Vetropack Holding Ltd, načrtujejo naročilo kozarcev več let vnaprej in da je količina načrtovane proizvodnje kozarcev za slovenski med čez leta enakomerna. Pri načrtovanju naročil za več let vnaprej pa pojasnjujejo, da se žal ne morejo ozirati na uspešnost čebelarke sezone. Enakomerno dobavo kozarcev lahko povežemo s podatkom o številu prodanih kozarcev v Grafu 1, kjer je razvidno, da se količina prodanih kozarcev iz leta v leto spreminja, vendar med leti ne prihaja do večjih odstopanj.

Kozarci se v trgovino dobavljajo na mesečni ravni in bodo po zagotovilih podjetja letos še na voljo. Podali so informacijo o načrtu mesečnih naročil kozarcev (Preglednica). Pojasnili so tudi, da so letos do konca junija prodali 587.740 kozarcev v velikosti 720 ml in 114.663 kozarcev v velikosti 370 ml. Iz Grafa 2 je razvidno, da je število prodanih kozarcev v letošnjem letu v obdobju do konca junija za dobrih 110 % višje kot lansko leto in za slabih 30 % višje kot v letu 2020.

Kako v prihodnje?

O nastalih razmerah na trgu v povezavi s kozarci za med slovenskega porekla je razpravljal tudi Upravni odbor Čebelarke zveze na svoji redni seji 16. junija 2022. Sprejel je sklep, da se jeseni objavi razpis za koncesionarja za dobavo kozarcev za med slovenskega porekla.

Čebelarjem priporočamo, da si svoje poslovanje načrtujete vsaj leto vnaprej in si temu primerno zagotovite zadostno število kozarcev, drugega materiala ter surovin, ki jih potrebujete

Datum dobave	Število kozarcev v velikosti 720 ml
6. september 2022	138.000
8. oktober 2022	104.000
8. november 2022	323.000
8. december 2022	277.000

Preglednica: Načrtovana dobava kozarcev do konca leta 2022, vir: Stenko, d. o. o

* V podjetju Stenko, d. o. o., opozarjajo, da datumi lahko odstopajo in da bodo o morebitnih spremembah pravočasno obvestili Čebelarstvo zvezo Slovenije, ki bo na spletu objavila odstopanja od dobave.

za nemoteno delovanje svojega čebelarstva. Med, čebelje pridelke in izdelke iz čebeljih pridelkov lahko pakirate v manjše kozarčke in s tem izboljšate ekonomičnost pri prodaji, saj je cena na enoto izdelka višja. S prodajo v manjših kozarčkih izdelku dodate vrednost in potrošniku sporočate, da imajo med in čebelji pridelki slovenskega porekla višjo kakovost. ◆

Viri:

Izjava za javnost podjetja Vetropack Holding Ltd, dostopna na: https://www.vetropack.com/en/vetropack/news/ad-hoc-announcement-pursuant-to-art-53-kr-vetropack-is-forced-to-cut-jobs-in-ukraine-due-to-the-war-situation-and-damages-at-the-plant_pub-3353/
Pravilnik o uporabi steklenice za medene pijače in kozarca za čebelje pridelke in izdelke iz čebeljih pridelkov slovenskega porekla: https://www.czs.si/Upload/files/Pravilnik_kozarec,%20steklenica_koncni-12102020.pdf

Kozarec za med slovenskega porekla je namenjen tako pakiranju medu, ki je uvrščen v sheme kakovosti, kot tudi pakiranju medu in čebeljih pridelkov, ki so pridelani na območju Republike Slovenije v skladu s pogoji, ki so navedeni v *Pravilniku o uporabi steklenice za medene pijače in kozarca za čebelje pridelke in izdelke iz čebeljih pridelkov slovenskega porekla*. ČZS se v prej navedenem pravilniku zavezuje, da je zadolžena za izvajanje internega nadzora nad polnjenjem pridelkov in izdelkov iz čebeljih pridelkov slovenskega porekla.

